

PREOTUL MILITAR IOAN DĂNCILĂ, APROAPE UITAT: CONTRIBUȚII LA O BINEMERITATĂ RECONSTITUIRE BIO-BIBLIOGRAFICĂ

Prof. dr. Dragoș CURELEA
Liceul Tehnologic „Avram Iancu” din Sibiu

Abstract

The role of the military priest among the armed units was a beneficial factor of national building because this role/status meaning was not reduced only to the officiating of the religious service, but the parent officer was involved in the social and educational activity of the officers, non-commissioned officers, soldiers, in the cultural steps, in the inspection of the conditions to them for armament, life, hygiene and food, the medical conditions existing in the field hospitals or in the garrison hospitals. We note that the priest was at the same time an educational, moral, but also cultural factor, both of the band and of the officers in the ranks of which he lived and worked: as was the case with the military confessor, Captain Ioan Dăncilă mobilized in the Imperial Army of Austro-Hungary, and later in the Greater Romania Army.

Keywords: Ioan Dăncilă, priest, military officer, moral education, cultural, national, religious service, encouragement.

În Armata Română putem observa și urmări prezența preoților activi în cadrul unităților militare încă din perioada celei de-a doua jumătăți a secolului al XIX-lea. Notăm că prezența slujitorilor altarelor bisericii în rândurile unităților militare poate fi constatată până în anul 1948, aceștia fiind implicați în acordarea asistenței religioase și a alfabetizării soldaților care nu cunoșteau scrisul, cititul și socotitul cu operații matematice primare. După anul 1995, ca urmare a modificărilor structurale și organizatoric-sistemice prin care a trecut sistemul militar din România se constată o revenire la instituția preotului în unitățile militare.

Pe acești preoți de garnizoană îi aflăm în rândurile trupelor române în marile momente din istoria poporului român, precum cele din anul 1877 de pe câmpurile războiului din Balcani, între 1914-1919 în teatrele de operațiuni militare la care a luat parte Armata

României în Primul Război Mondial, respectiv între 1941-1945¹. Remarcăm și faptul că încă din anul 1915 a fost înființat în București „Serviciul religios” ca structură confesional-militară care a funcționat pe perioada Primului Război Mondial pe lângă Marele Cartier General al Armatei Române². Menționăm că serviciul acesta a fost condus de părintele profesor Constantin Nazarie de la Facultatea de Teologie din București, care era și protoierul militar, fiind asimiliat Marelui Cartier General al Armatei cu gradul de colonel³.

Ioan Dăncilă a fost originar din localitatea hunedoreană Mănerău unde a venit pe lume în ziua de 2 iunie 1889 într-o familie de preoți ortodocși. Tatăl său a fost Constantin Dăncilă, preot din zona hunedoreană menționată, iar pe mama sa o chema Maria Dăncilă⁴. Părintele Ioan a fost absolvent al claselor primare din Școala confesională ortodoxă din localitatea natală și a Gimnaziului (Liceului) de Stat maghiar din Deva (actualul Colegiu Național „Decebal” din reședința județului Hunedoara). În anul 1907 tânărul I. Dăncilă s-a înscris la cursurile Seminarului Teologic-Pedagogic „Andreian” din Sibiu, instituție superioară de învățământ confesional ortodox, pe care a finalizat-o și a absolvit-o în anul 1910. Tot în același an s-a căsătorit cu domnișoara Maria, fiica preotului ortodox Victor Cioară din localitatea Geoagiu de Sus, împreună cu care au avut trei copii: Ioan-Marius, Ștefan și Mioara⁵.

Reținem că în perioada Marelui Război au fost înrolați ca preoți sau confesori militari numeroși tineri ardeleni, bănățeni sau

¹ Mircea Păcurariu, *Cărturari sibieni de altădată*, Editura Andreiana, Sibiu, 2015, p. 560.

² Constantin Nazarie, *Activitatea preoților de armată în Campania din 1916-1918*, Imprimeria Ministerului Cultelor și Artelor, București, 1920, pp. 23-40; 93-94; Aurel Pentelescu și Ionuț-Constantin Petcu, *Episcopia Armatei Române. Biografii. Documente (1921-1948)*, Editura Militară, București, 2016, pp. 37-41.

³ *Ibidem*, pp. 31-40.

⁴ Dorin Petresc, *Preotul Constantin Dăncilă din Mănerău (1860-1942)-plachetă biografică*, în „Dacia Creștină. Periodic al Episcopiei Devei și Hunedoarei”, anul 2 (2012), nr. 2, pp. 44-52. Vezi și în: Dorin Petresc și Olivian Goțiu, *Mănerău. Evoluția istorică a unei străvechi vetre de locuire din Ținutul Hațegului (monografie)*, Editura Corvin, Deva, 2006, pp. 295-297.

⁵ Mircea-Gheorghe Abrudan, „În luptă cu bolșevismul” – *Memoriile preotului militar Ioan Dăncilă despre Campania Armatei Române din Ungaria*, în „Misiunea”, anul VI (2019), nr. 1 (6), p. 165.

bucovineni care erau absolvenți de Teologie sau care activau, deja, în diferite parohii ortodoxe sau unite din provinciile mai sus menționate. Aceștia au fost obligați de regulamentele și jurămintele militare depuse să acorde asistență religioasă soldaților și ofițerilor fostei armate imperiale a Austro-Ungariei, pe frontul de Răsărit în Galiția, Bucovina sau din estul Poloniei sau pe cel din partea nordică a Italiei. În această situație se alfa și preotul Ioan Dăncilă, care a slujit ca paroh ortodox în Biserica din Râpa Râmețiului, începând cu anul 1910, an în care a fost hirotonit ca preot de Mitropolitul ortodox al Ardealului Ioan Mețianu⁶. De observat că în perioada în care a activat ca preot, Ioan Dăncilă și-a continuat formarea intelectuală urmând și absolvind cursurile Facultății de Drept „Ferencz Joska” a Universității din Cluj.

În anul 1915 a fost mobilizat în calitate de confesor militar cu gradul de căpitan pentru tinerii soldați de origine română care au fost încorporați în Regimentul 31 din Oraștie Partea operativă și care au fost trimiși pe fronturile din Răsărit, iar mai apoi pe acela din nordul Italiei. În această perioadă părintele a fost apreciat de tinerii români mobilizați pe front, iar pe unii dintre aceștia, preotul I. Dăncilă i-a evocat mai târziu în scrierile sale, în schițele publicate, dar și în conferințele pe care le-a susținut public. În 11 aprilie 1916 părintele căpitan Dăncilă efectua pe frontul din Rusia în odăjdii preotești, așa cum rezultă și dintr-una dintre pozele care s-au păstrat în cadrul familiei sale, Sfânta Liturghie într-un altar provizoriu din bârne de lemn sub cerul liber și în rândurile ostașilor români care participau la această slujbă și care ascultau predica părintelui în ziua Sfântă de Paști⁷. Crezul său cu privire la rostul confesorului militar, atât în vreme de campanie, cât și de război, rezultă din rândurile unei cărți pe care părintele ofițer I. Dăncilă a publicat-o la Sibiu în anul 1925 și din care remarcăm: „[...] preotul militar trebuie să fie convins că în decursul războiului trăiește exclusiv pentru credincioșii săi, pentru soldații săi, pentru fericirea cărora are să muncească fără să i se impună din partea cuiva limita activității lui, zi și noapte!”⁸

⁶ Liviu Silveșan, † *Protopopul Ioan Dăncilă*, în „Îndrumător pastoral”, anul VIII (1984), pp. 114-115; Mircea Păcurariu, *Cărturari sibieni de altădată...*, p. 568.

⁷ Aurel Pentelescu și Ionuț-Constantin Petcu, *Episcopii Armatei Române. Biografii. Documente (1921-1948)...*, p. 103.

⁸ Ioan Dăncilă, *În slujba neamului prin Evanghelie. Îndrumări morale și naționale*, Tipografia Școlii Militare Infanterie „Principele Carol”, Sibiu, 1925, p. 33.

De asemenea, în aceeași carte, referindu-se în mod explicit la activitatea preotului militar în rândurile soldaților și comandanților lor, părintele continua: „[...] cu riscul vieții sale el are să-și împlinească în nenumărate cazuri chemarea de apostol îmbărbător și mângâietor în linia primă de foc și, de asemenea, fără ezitare sau frică trebuie să se apropie de patul soldatului, care zace în spital, bolnav și fără altă iubire”⁹. Totodată, părintele Dăncilă a mai notat și faptul că: „[...] rolul și chemarea unui astfel de preot este: colaborarea mână în mână cu factorii militari competenți de a forma și a crește din recrut un ostaș de forță, un om moral și de încredere, conștient de valoarea lui”¹⁰.

Preoții militari au fost implicați în oficierea serviciului religios, în educarea tinerilor soldați, în oferirea microbroșurilor editate de Astra pentru românii de pe fronturile Marelui Război. De asemenea, participau la depunerea jurământului față de împărat, dar și la eliberarea tinerilor de sub puterea acestuia în momentul în care erau trecuți în rezervă sau lăsați la vatră ca urmare a dezintegrării Monarhiei în toamna anului 1918¹¹.

În condițiile vitrege ale perioadei și a iminenței morții, soldații s-au pronunțat și cu privire la nevoia acestora de a avea și a citi cărți de rugăciune, a Sfintei Scripturi, dar și diferite alte cărți cu caracter religios, atât de necesare soldatului român originar din Transilvania, care s-a aflat și a luptat pe diferitele fronturi din Europa între 1914-1918/1919¹². Preotul militar I. Dăncilă s-a pronunțat cu privire la folosirea cărții de rugăciune în rândurile soldaților

---

⁹ *Ibidem*, pp. 33-34.

¹⁰ *Ibidem*, p. 36.

¹¹ Liviu Maior, *Românii din armata habsburgică. Soldați și ofițeri uitați*, București, Editura Enciclopedică, 2004, pp. 202-204. În acea toamnă a anului 1918, putem observa în rândurile militarilor de origine română din Armata imperială a Austriei, atât prăbușirea loialității imperiale, cât și a patriotismului dinastic. Se conturează acum un nou tip de loialism, cel național, față de România Mare și Casa sa Regală.

¹² Rodica Băluțiu, *Atitudinea soldaților români față de Primul Război Mondial*, în „*Studia Universitatis Babeș-Bolyai Historia*”, anul XLVI (2001), nr. 1-2, pp. 111-112; Mircea-Gheorghe Abrudan, „*În luptă cu bolșevismul*”..., pp. 165-166. Reținem că broșura religioasă era citită în mod constant, atât înaintea atacului propriu-zis, între atacuri, după atac, dar, cu deosebire în spitalele din spatele frontului unde soldații se aflau în convalescență și refacere.

din Regimentul de Infanterie 31 din Orăștie Partea operativă¹³ menționând, printre altele: „[...] de la începutul înfricoșătorului războiu, în care se sfâșie toate popoarele din lumea mare, față de cea mai însemnată carte a omenirii, față de Sfânta Scriptură, s-a manifestat un interes viu, un interes ce-l putem observa la toate păturile societății omenești soldatul ce pleacă la războiu, nu-și uită de sfânta carte, ci pune Biblia în raniță lângă alte multe greutăți și o poartă voios, convins fiind, că în primejdii și clipe de încercare, strângându-o cu drag la peptul obosit îi va aduce alinare. În spitale, cu rane adânci, cu mâne tremurânde și-o ridică la buzele înegrite de durere și cu ochii scăldați în lacrimi cetește din ea fiecare în limba dulce a maicii sale”¹⁴.

Reținem și implicarea Centralei Astei din Sibiu și a conducătorilor din despărțămintele din Transilvania și Banat în editarea și transmiterea către linia frontului a broșurilor, calendarelor, cărților de rugăciune, respectiv distribuirea acestora de către preoții din unitățile militare către trupă¹⁵. De asemenea, remarcăm că a fost alături de tinerii români din această mare unitate de luptă până la 1 noiembrie 1918, moment cu care a fost demobilizat și trecut în rezervă¹⁶. Notăm că după Unirea de la 1 Decembrie 1918 s-au deschis noi direcții de activitate pentru preoții români din Transilvania și Banat, indiferent de confesiunea lor. În astfel de condiții, preotul I. Dăncilă avea deja experiența pastorală acumulată în parohia pe care a îndrumat-o între 1910-1915, dar și experiența de preot-cape lan pe front și a gradului de căpitan pe care îl deținea, fiind omul potrivit pentru implicarea în pastorația de front și de campanie. În

---

¹³ Ioan Dăncilă, *În slujba neamului prin Evanghelie. Îndrumări morale și naționale...*, pp. 65-93.

¹⁴ *Idem*, *Sfânta Scriptură în războiul mondial*, în „Telegraful român”, anul LXIII (1915), nr. 108 (15/28 octombrie), p. 236.

¹⁵ Rodica Groza, *ASTRA și soldații români de pe front în Primul Război Mondial*, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie, Cluj-Napoca”, anul XXVIII (1987-1988), pp. 352-361; Roxana Dorina Pop (editori), *Scrieri pe alete. Lucrările Conferinței naționale: O filă de istorie: om, societate, cultură în secolele XVII-XX*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2012, pp. 369-380; Emil Arbonie (editori), *Administrație românească arădeană. Studii și comunicări din Banat-Crișana*, „Vasile Goldiș” University Press, Arad, 2014, pp. 532-545.

¹⁶ Aurel Pentelescu și Ionuț-Constantin Petcu, *Preotul ortodox român Ioan Dăncilă (1889-1983) în armata austro-ungară în anii 1915-1918*, în „Misiunea”, anul III (2016), nr. 1(3), pp. 105-110; Mircea-Gheorghe Abrudan, „În luptă cu bolșevismul”..., pp. 165-167.

perioada lunilor decembrie 1918 – ianuarie 1919 a revenit în parohia de la Râpa Râmețului unde și-a reluat, pentru o scurtă perioadă de timp, îndatoririle de paroh ortodox al comunității locale¹⁷.

Începând cu ziua de 12 februarie 1919 preotul I. Dăncilă a fost numit de către conducerea Resortului Instrucțiunii Publice și Cultelor din guvernământul provizoriu al Transilvaniei, Consiliul Dirigent, ca profesor de Istorie și Geografie în Liceul „Mihai Viteazul” din Alba Iulia. Demersul său didactic în această instituție de învățământ din Alba Iulia a fost unul de scurtă durată, pentru că în 4 aprilie 1919 era din nou mobilizat ca preot militar. În calitate de duhovnic în Armata Română, a însoțit subunitățile Regimentului 90 Infanterie P. O. din Sibiu în Campania de pe Tisa a Armatei Române împotriva comunismului din Ungaria¹⁸.

Cu acest prilej, în anul 1919, părintele căpitan Dăncilă observa: „[...] preotul de pe front nu este exclusiv numai păstorul sufletelor și mângâietorul celor neputincioși, ci el este și camaradul credincios și devotat, care împarte cu ostașul de rând oboseala, lipsa și primejdia morții. El este povățuitor și sfătuitor, căci prin cuvânt întărește sufletul ostașului, iar prin faptele vrednice de urmat reduce și ușurează greutățile din jurul său”¹⁹. Din rândurile acestea desprindem viziunea părintelui căpitan I. Dăncilă cu privire la rostul și necesitatea preotului în rândurile unității militare, atât în timp de pace, cât și în vremuri de război. Crez de viață urmărit de preotul menționat și în perioada 1941-1944, când a participat pe frontul din răsărit și a oficiat în mai multe rânduri Sfânta Liturghie alături de episcopul militar general dr. Partenie Ciopron²⁰. După campania din vest desfășurată între 1919-1920²¹ Ioan Dăncilă

¹⁷ Arhiva Mitropoliei Ortodoxe a Transilvaniei din Sibiu, (în continuare se va cita: A.M.O.T.S.), Fond *Acte și Documente*, doc. nr. 442 din 31.01.1919; Mircea-Gheorghe Abrudan, „În luptă cu bolșevismul”..., pp. 165; 176.

¹⁸ Mircea Păcurariu, *Cărturari sibieni de altădată*..., p. 562; Maria Razba, *Personalități hunedorene: oameni de cultură, artă, știință, tehnică și sport (secolele XV-XX)*. Dicționar, ediția a 2-a, Editura Emia, Deva, 2004, p. 132; Mircea-Gheorghe Abrudan, „În luptă cu bolșevismul”..., pp. 164-169.

¹⁹ Ioan Dăncilă, *În slujba neamului prin Evanghelie. Îndrumări morale și naționale*..., p. 62.

²⁰ Aurel Pentelescu și Ionuț-Constantin Petcu, *Episcopii Armatei Române. Biografii. Documente (1921-1948)*, Editura Militară, București, 2016, p. 87.

²¹ Ioan Dăncilă, *În slujba neamului prin Evanghelie. Îndrumări morale și naționale*..., pp. 65-93; Mircea Păcurariu, *Protopopul colonel Ioan Dăncilă*, în „Revista de istorie militară”, anul 2000, nr. 5-6, pp. 15-20.

a fost din nou demobilizat și trecut în rezervă începând din 21 aprilie 1921, însă, a fost apreciat pentru calitățile sale morale și râvna preoțească și misionară de care a dat dovadă, astfel încât, și după această dată alege să rămână definitiv în cadrele Armatei României în calitate de preot militar și cu gradul de maior începând din 1 ianuarie 1920.

Numirea sa a fost făcută inițial în puternica Garnizoană militară a Sibiului, unde a îndeplinit și îndatoriri de profesor la disciplina Religie în cadrul celor patru Școli militare care activau în această importantă localitate din sudul Transilvaniei după Marea Unire din anul 1918. Astfel, notăm că a funcționat didactic pe lângă Școlile de Aplicație, atât pentru Arma Infanterie, cât și pentru Cavalerie, Școala Pregătitoare pentru Ofițeri de Infanterie Nr. 2 Sibiu și Centrul de Instrucție al Cavaleriei, îndrumând în plan moral și religios un număr însemnat de peste 5.000 de elevi-cadeți, viitori ofițeri ai Armatei Române, în rândurile cărora, sublinia în anul 1933 colonelul protopop militar Dăncilă, a petrecut „cele mai frumoase clipe ale vieții sale”²².

În anul 1921 preotul căpitan Ioan Dăncilă a activat în serviciul Astrei, prezentând într-o serie de localități din preajma Sibiului prelegeri pentru publicul local. Astfel, reținem titlurile unora dintre ele, de altfel, bine primite de auditoriul din localitățile Turnișor, unde a vorbit *Despre pocăiți*, respectiv în Gura Râului, unde s-a referit la *Nevoia de a avea oștire*²³. Notăm și că în același an s-a pronunțat pentru constituirea și administrarea de către Astra a unui Fond denumit „Nicolae Iorga”, în cinstea marelui nostru istoric. La data deschiderii sale fondul era în cuantum de 45.661, 40 de lei²⁴. De asemenea, semnalăm și *Apelul* pe care clericul maior I. Dăncilă l-a făcut privind conservarea, restaurarea și salvarea Mănăstirii de la Râmeț în anul 1921, căreia i-a distribuit o semnificativă sumă de

²² Ioan Dăncilă, *Dumnezeu, patrie și rege. Îndrumări morale și naționale pentru elevii școlilor militare*, Tiparul Școalei Militare de Infanterie, nr. 2, Sibiu, 1933, p. 175; Maria Razba, *Personalități hunedorene: oameni de cultură, artă, știință, tehnică și sport...*, pp. 132-133.

²³ „Transilvania”, anul LII (1921), nr. 7-8, p. 573.

²⁴ *Ibidem*, p. 599; Valer Moga, *Astra și Societatea (1918-1930)*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2003, p. 327.

bani²⁵. Notăm și avansarea în gradul de maior a preotului militar I. Dăncilă la propunerea Preasfinției Sale Justinian Treculescu, Episcopul militar de Alba Iulia, în anul 1923. Reținem că în baza Legii privitoare la organizarea clerului militar din 6 august 1921, a fost organizată Episcopia Armatei cu sediul în Alba Iulia (desi, ca sediu aceasta a funcționat până în 1925 în București, de abia din acel an ansamblul Catedralei Încoronării din Alba Iulia a devenit sediul Episcopiei militare, n.n.), iar alături de J. Teculescu au funcționat inițial trei preoți ofițeri și anume Serafim Josef cu grad de locotenent-colonel în cadrul Corpului VII Armată din Sibiu, Ilie Hociotă cu gradul de maior la Corpul V Armată și Ioan Dăncilă având același grad care a activat în Sibiu în Corpul VII Armată²⁶. Reținem și că în 8 noiembrie 1923 cu prilejul soborului Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil, P.S. Justinian Teculescu după oficierea serviciului religios în Catedrala Încoronării l-a hirotesit pe I. Dăncilă ca protopop al preoților militari care au activat în cadrul Garnizoanelor din România²⁷. De asemenea, remarcăm implicarea sa în comisiile de lucru care au elaborat Regulamentele prin care s-au pus în aplicare Legea privitoare la organizarea clerului militar în anul 1924. Mai târziu, în 1931, dispozițiile Regulamentului menționat au fost completate și detaliate prin alte 69 de articole sub denumirea de Instrucțiuni provizorii asupra serviciului religios în timp de pace și în timp de campanie²⁸.

Remarcăm și participarea ca protoiereu militar cu gradul de maior împreună cu Episcopul Armatei Justinian și cu secretarul eparhial George Jurebița într-o vizită pastorală prin garnizoanele din

---

²⁵ [Ioan Dăncilă], „Apel pentru salvarea Mănăstirii Râmeț 1921”, în *Istoria Mănăstirii Râmeț*, RCR Print, București, 2012, pp. 402-404; Mircea Păcurariu, *Cărturari sibieni de altădată...*, p. 563. Ca urmare a Apelului făcut și a colectei efectuate în rândurile elevilor de la Școlile militare din Sibiu, dar și din alte localități, părintele I. Dăncilă a reușit să adune suma de 29.874 de lei pe care i-a depus pentru sprijinirea lucrărilor de restaurare a Mănăstirii de la Râmeț.

²⁶ *Anuarul ofițerilor activi ai Armatei Române*, București, 1924, pp. 608-610; Aurel Pentelescu și Ionuț-Constantin Petcu, *Episcopii Armatei Române. Biografii. Documente (1921-1948)*..., p. 56.

²⁷ *Ibidem*, pp. 57; 87-88; Mircea Păcurariu, *Cărturari sibieni de altădată...*, p. 562. La acea dată părintele Dăncilă avea 34 de ani și gradul de maior.

²⁸ „Monitorul oficial al României”, partea I, nr. 115, 29 mai 1924, pp. 5891-5894.

Alba Iulia, Arad, Cluj, Oradea, Timișoara în perioada 7-18 aprilie 1924, participând la inspectarea preoților militari, a spitalelor de garnizoană și a condițiilor în care era asigurată masa militarilor. Notăm și implicarea sa împreună cu episcopul militar Teculescu în vederea realizării unei conlucrări optime a clerului cu elementul ofițeresc în vederea formării militarului român ca bun cetățean și destoinic creștin. În cadrul acestei vizite, protoierul militar maior I. Dăncilă a participat alături de episcopul Justinian la decorarea mai multor preoți de garnizoană cu brâul roșu, printre ei amintindu-l pe părintele dr. Ion Ciucă, principalul confesor militar al Garnizoanei din Cluj²⁹.

În baza unui document emis în Cluj și datat la 20 noiembrie 1925, și care este semnat de eparhul Nicolae Ivan, aflăm că, începând din 1 decembrie a aceluiași an, protopopul onorar I. Dăncilă era numit ca preot al Catedralei Încoronării din Alba Iulia și urma să fie remunerat cu suma de 500 de lei lunar, iar celelale sporuri financiare se stabileau și erau acordate de către Ministerul de Război, părintele militar menționat activând și în calitate de preot militar de garnizoană, respectiv duhovnic al Școlilor de Ofițeri pentru armele Infanterie și Cavalerie din Sibiu³⁰. Remarcăm că într-una dintre cărțile pe care le-a publicat în cursul anului 1925, I. Dăncilă a rememorat participarea sa, dar și a preoțimii române din Transilvania, Banat și Bucovina pe câmpurile de bătălie ale Marelui Război, notând: „preoțimea și-a îndeplinit cu sfințenie chemarea sa”, pentru că – aprecia același preot – fiecare slujitor al altarului a fost: „[...] un reprezentant al neamului românesc și al Bisericii Ortodoxe Române ales din partea providenței ca să se jertfească în orice moment pentru alinarea suferințelor nenorociților săi frați, care și ei au contribuit prin jertfa vieții lor la fericirea zilelor de astăzi”³¹.

Remarcăm participarea preotului militar Ioan Dăncilă alături de alte personalități centrale venite din București, în frunte cu Regele Ferdinand I, dar și locale, între care reținem pe generalul Henri Cihoski, comandantul Corpului VII Armată Teritorial din

---

²⁹ Petru Pinca, *Istoricul Episcopiei Armatei...*, p. 159.

³⁰ Arhivele Naționale Istorice Centrale (în continuare se va cita: A.N.I.C.), Fond *Ministerul Cultelor și Artelor*, dosar nr. 124/1925, f. 63.

³¹ Ion Dăncilă, *În slujba neamului prin Evanghelia, Îndrumări morale și naționale*, Tipografia Școlii Militare Infanterie „Principele Carol”, Sibiu, 1925, p. 29.

Sibiu, colonelul Theodor Theodorian comandantul Regimentului 90 Infanterie din localitatea mai sus menționată, a dr. Wilhelm Gortz, primarul Sibiului, dar și a colonelului Christea Vasilescu, comandantul Școlii Militare de Infanterie Nr. 2 „Principele Carol” din Sibiu, la festivitatea de înaintare în grad a promoției „Avram Iancu” începând cu data de 1 iulie 1926, ocazie cu care era dezvelit și inaugurat Monumentul Ofițerilor de Infanterie Jertifiți pentru Întregirea Neamului³².

În Sibiu părintele ofițer a fost un apropiat al Reuniunii cultural-naționale a meseriașilor români, în rândurile cărora a prezentat mai multe prelegeri subsumate sub egida „Nevoia de a avea meseriași pricepuți” în perioada 1923-1933³³. Totodată, menționăm, că deși a servit Armata și Episcopia militară, a criticat îndeosebi administrarea care a fost realizată în cadrul Episcopiei militare în perioada în care aceasta a fost condusă de episcopul dr. Ioan Stroia, cel puțin în două dintre articole care au apărut în revista „Arma cuvântului” în 1940. Astfel, într-un editorial, pe care nu l-a semnat, și care a fost intitulat *Trei ani*, părintele protopop colonel I. Dăncilă a făcut în paginile sus-numitei reviste o retrospectivă critică asupra activității desfășurată de episcopii militari de până la acel moment, în care, la conducerea instituției a fost întronat episcopul general dr. Partenie Ciopron în 1 octombrie 1937. Aprecia, printre altele, faptul că „P.S. dr. Partenie Ciopron este primul Episcop militar în înțelesul adevărat al cuvântului. Tânăr, destoinic, bine pregătit, cu prestanță, așa cum se cere unui militar”³⁴.

De asemenea, a observat și că: „[...] fără avânt și fără directive bine gândite, preoțimea Armatei în frunte cu un Ierarh sensibil și foarte cumsecade, dar complet absent din angrenajul problemelor ce frământau sufletul oștirii vegeta, căutând fiecare să muncească așa cum îi trece prin minte. Nimeni, niciodată nu ne-a adunat

---

³² Nicolae Cerbulescu, *Istoric-Album al Școalei Militare de Infanterie „Principele Carol”*, Tiparul Școalei, Sibiu, 1931, pp. 106-107; „Cuvântul Poporului”, anul VIII (1926), nr. 36 (23 iunie), pp. 1-2.

³³ Traian Chirilă, *Reuniunea culturală națională a meseriașilor români din Sibiu la 80 de ani*, Tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu, 1946, p. 122; Mircea Păcurariu, *Cărurari sibieni de altădată...*, p. 563.

³⁴ *Trei ani*, în „Arma Cuvântului”, anul I (1940), nr. 6-7, p. 1.

pentru a ne schimba vederile, pentru a ne îndrepta greșelile, apoi pentru a ne fixa un program comun de muncă și de realizări pe teren”³⁵.

În perioada în care Episcop al Armatei și Inspector al Clerului Militar a fost general de brigadă dr. Ioan Stroia, au intrat în uz atât „Instrucțiuni provizorii asupra Serviciului religios în timp de pace și în timp de campanie” în anul 1931³⁶, cât și „Legea pentru organizarea clerului militar din 22 martie 1937”³⁷.

Notăm și participarea părintelui locotenent-colonel Dăncilă în rândurile membrilor clerului în 17 octombrie 1937 cu prilejul inaugurării monumentului de for public Obelisc Horea, Cloșca și Crișan în Alba Iulia, eveniment organizat de conducerea Astei în prezența Regelui Carol al II-lea și a fiului său, principele Mihai, Mare Voievod de Alba Iulia³⁸. I. Dăncilă a fost un apropiat colaborator al Episcopilor militari de Alba Iulia J. Teculescu și Ioan Stroia, dar, cu deosebire, al episcopului general de brigadă dr. Partenie Ciopron – Inspectorul general al Clerului militar din România pe care l-a însoțit în vizitele pastorale prin țară, respectiv pe frontul din Răsărit între 1940-1944. Din anul 1937, părintele Dăncilă a fost avansat la gradul de locotenent-colonel și a îndeplinit atribuțiile de cancelar al Episcopiei Armatei fiind totodată investit ca subinspector al clerului militar³⁹. În atare context protopopul colonel Dăncilă a fost implicat în activitatea administrativ-funcțională a

³⁵ Ioan Dăncilă, *Trei ani de rodnică păstorire*, în „Arma Cuvântului”, anul I (1940), nr. 6-7, pp. 5-7.

³⁶ „Monitorul oficial”, partea I, nr. 115, 29 mai 1924, pp. 5891-5894. Aceste Instrucțiuni completau un Regulament anterior din anul 1924, care a fost elaborat în perioada eparhiatului militar al P.S. Sale Justinian Teculescu.

³⁷ *Instrucțiuni provizorii asupra serviciului religios în timp de pace și în timp de campanie*, Tipografia Marelui Stat Major, București, 1931, pp. 3; 5-6; „Monitorul oficial”, partea I, nr. 67, 22 martie 1937, pp. 2794-2795; Aurel Pentelescu și Ionuț-Constantin Petcu, *Episcopii Armatei Române. Biografii. Documente (1921-1948)*..., p. 142. Notăm că din comisia de elaborare a instrucțiunilor menționate mai sus a făcut parte ca membru, printre alții și maiorul preot I. Dăncilă. Reținem și numele, respectiv calitatea celorlați membri ai comisiei amintite mai sus: Episcop militar dr. Ioan Stroia (președinte), preot colonel Serafim Iosef (membru), colonel Haralambie Dumitriu (delegatul Marelui Stat Major).

³⁸ Aurel Pentelescu și Ionuț-Constantin Petcu, *Episcopii Armatei Române. Biografii. Documente (1921-1948)*..., p. 74.

³⁹ A.M.C.R., Fond *Inspectoratul Clerului Militar*, dosar nr. 283, f. 24, 54, 182, 370, 904; *Ibidem*, dosar nr. 286, f. 31; *Ibidem*, dosar nr. 292, f. 45-47, 99; *Ibidem*, dosar nr. 304, f. 110.

Episcopiei Armatei, contrasemnând mai toate documentele care erau emise de instituție și semnate de P.S. Sa General dr. Partenie Ciopron – Inspectorul general al Clerului militar din România⁴⁰. De asemenea, mai reținem că la începutul anului 1940 era investit ca Vicar al Episcopiei Armatei cu sediul în Alba Iulia, iar din 8 iunie același an a fost avansat la gradul de colonel⁴¹. Protopopul colonel Dăncilă a rămas în serviciul religios al Armatei Române până la data trecerii sale în rezervă în anul 1947⁴².

În perioada 22-27 iulie 1940 împreună cu Episcopul dr. Partenie Ciopron, protopopul colonel Dăncilă participă într-o călătorie pastorală în localitățile bănațene Bozovici, Caransebeș, Conop, Germata, Pamota și Periam, în care au oficiat Sfintele Slujbe, au îmbărbătat soldații, au efectuat inspecția comandamentelor, a trupelor, a locațiilor de încazarmare și a condițiilor igienico-sanitare. De altfel, părintele colonel Dăncilă consemnează următoarele: „prezența Episcopului pe zonă, face cât o bibliotecă de sfaturi și predici rostite de guri profane”⁴³. Remarcăm în ceea ce privește activitatea protopopului militar I. Dăncilă și circuitul pastoral înfăptuit în februarie 1941 în diferite garnizoane militare împreună cu Episcopul dr. P. Ciopron în localitățile Blaj, Câmpina, Feldioara, Moreni, Rupea, Târnăveni, în care au efectuat slujbe, au susținut cuvântări, au participat la inspecții privind viața trupei, a condițiilor de încazarmare, a locațiilor serviciilor sanitare de garnizoană, a bibliotecilor militare și a condițiilor igienico-sanitare privind prepararea și servirea hranei calde pentru militari⁴⁴.

⁴⁰ Petre Otu, *Din activitatea Episcopului General de Brigadă dr. Partenie Ciopron în anii 1940-1948*, în „Revista de Istorie Militară”, anul 1996, nr. 4, p. 234; Petru Pinca, *Istoricul Episcopiei Armatei...*, p. 229.

⁴¹ Arhivele Militare Centrale ale României (în continuare se va cita: A.M.C.R.) Fondul *Direcția Personalului Armatei. Biroul Clerului*, dosar nr. 18791, f. 482; Aurel Pentelescu și Ionuț-Constantin Petcu, *Episcopii Armatei Române. Biografii. Documente (1921-1948)...*, p. 100; Mircea Păcurariu, *Cărturari sibieni de altădată...*, pp. 562-563.

⁴² A.M.C.R., Fond *Direcția Personalului Armatei. Biroul Clerului*, dosar nr. 18791, f. 503; Mircea Păcurariu, *Protopopul colonel Ioan Dăncilă...*, pp. 19-20.

⁴³ Ioan Dăncilă, *Călătorii misionare*, în „Arma Cuvântului”, anul I (1940), nr. 4-5, p. 38; Petru Pinca, *Istoricul Episcopiei Armatei...*, p. 244.

⁴⁴ *Drumuri misionare*, în „Arma Cuvântului”, anul II (1941), nr. 1, pp. 44-45; Petru Pinca, *Istoricul Episcopiei Armatei...*, p. 230.

Notăm, totodată, și despre participarea părintelui colonel I. Dăncilă, împreună cu Episcopul Armatei dr. Partenie Ciopron în diferite campanii misionare prin țară, pe zonă și chiar pe linia Frontului din răsărit. Astfel, notăm că între martie și aprilie 1941 s-au aflat în Garnizoanele din Brăila, București, Giurgiu, după care s-au îndreptat prin comunitățile din Corbu, Latinu și Muchea. După 17 martie 1941, au participat pe aliniamentul militar Focșani, Ivești, Nămoloaș, participând la invitația generalului Nicolae Șova la inaugurarea și sfințirea unei Biserici, ctitorie a generalului român menționat mai sus. În aceeași perioadă, conform însemnărilor părintelui colonel I. Dăncilă aflăm despre participarea exarhului Armatei în Garnizoanele central-transilvane din Orăștie și Turda, unde au fost efectuate slujbe religioase, au fost oferite obiecte de cult și diferite broșuri, respectiv s-au inspectat condițiile igienice, de cazarmare și de hrănire a trupei și au fost adresate soldaților și comandanților lor cuvinte de îmbărbătare⁴⁵.

În 5 aprilie 1941, aflați în București, exarhul Armatei care împreună cu protopopul colonel Dăncilă au primit jurământul de credință față de țară a ostașilor români din contingentul anului 1941, sublinia în alocuțiunea pe care a avut-o în fața trupei și a comandanților acesteia necesitatea refacerii hotarelor României afectate de către arbitrajele internaționale din anul 1940⁴⁶. În anul 1941, I. Dăncilă participă în soborul de preoți, împreună cu care, P.S. dr. Partenie Ciopron a efectuat Slujba de Înviere, după care în după-amiaza aceleiași zile împreună cu exarhul a cercetat și îndrumat soldații din Garnizoana Aiud. Reținem că în a doua zi de Paști participă împreună cu Episcopul Partenie la inspectarea Regimentului 6 Pioneri care era încazarmat în Alba Iulia, pentru ca în după-amiaza zilei să participe la inspectarea trupelor din localitatea Sebeș⁴⁷. Cu prilejul intrării României în al Doilea Război Mondial în 22 iunie 1941, părintele Dăncilă, împreună cu redacția periodicului „Arma Cuvântului”, a lansat editorialul „Ziua Dreptății”⁴⁸.

---

⁴⁵ Ioan Dăncilă, *Drumuri pastorale ale P.S. Episcop al Armatei, pe lunile martie-aprilie*, în „Arma Cuvântului”, anul II (1941), nr. 3-4, p. 37.

⁴⁶ *Ibidem*; Petru Pinca, *Istoricul Episcopiei Armatei...*, p. 245.

⁴⁷ *Praznicul Învierii la Alba Iulia*, în „Arma Cuvântului”, anul II (1941), nr. 3-4, p. 43; Petru Pinca, *Istoricul Episcopiei Armatei...*, p. 231.

⁴⁸ Redacția, *Ziua Dreptății*, în „Arma Cuvântului”, anul II (1941), nr. 5-7, p. 2.

Reținem participarea părintelui colonel Dăncilă în cadrul unei activități festive care a fost organizată de Comandamentul Regimentului 6 de Gardă „Mihai Viteazul” la București, în 2 aprilie 1943, prin care au fost oferite, cu titlul de donație, pluguri, prășitoare și vaci de lapte, invalizilor, văduvelor, orfanilor acestui Regiment, ocazie în care, părintele I. Dăncilă a rostit următoarele: „[...] Și fă, Doamne, ca brazda pe care o taie plugul văduvei și a orfanului în pulberea românească stropită cu sângele și dospită cu lacrimile înaintașilor să rodească însutit și înmiit hrănind din belșug trupușoarele orfanilor noștri, care și ei la rândul lor vor să pășească pe calea vredniciei pe care au bătucit-o eroicii lor părinți”⁴⁹.

În perioada lunilor mai-iunie 1943, protopopul militar Dăncilă se afla împreună cu exarhul Armatei implicat în oficierea de slujbe, în Alba Iulia, unde au participat la sfințirea Capelei Spitalului militar din localitate, la 9 mai a aceluiași an, serviciu religios care a fost închinat memoriei eroului maior medic Aurel Groze, care a căzut la Stalingrad. Câteva săptămâni mai târziu, la 2 iunie, cu prilejul Zilei Eroilor (Înălțarea Domnului) erau în orașul transnistrean Tulcin, în Catedrala căruia au oficiat Sfânta Liturghie, iar în cimitirul din localitatea menționată, cei doi, împreună cu un sobor de preoți, au săvârșit slujba de pomenire a celor care au dispărut⁵⁰. Publicația „Arma Cuvântului” consemnează în ultima sa apariție din luna mai 1944 participarea pe linia frontului a exarhului miliar dr. Partenie Ciopron care era însoțit de protopopul colonel I. Dăncilă, perioadă în care cei doi oficiali ai Episcopiei Armatei au inspectat diferite unități militare din spațiul basarabean, dar și de pe aliniamentul Chișinău – Iași.

Începând cu ziua de 1 septembrie 1947 protopopul colonel Ioan Dăncilă a fost trecut definitiv în rezervă și din oficiu după un serviciu exemplar îndeplinit ca preot militar vreme de mai bine de 36 de ani⁵¹. Notăm că după trecerea sa în rezervă și revenirea sa în rândurile clerului mirean de parohie părintele I. Dăncilă a slujit religios în Biserica din Geoagiu de Sus, localitate de origine a soției sale o perioadă de mai bine de trei decenii între 1947-1979⁵². De

⁴⁹ Ioan Dăncilă, *Rușăciune*, în „Arma Cuvântului”, anul IV (1943), nr. 1-4, p. 24; Petru Pinca, *Istoricul Episcopiei Armatei...*, p. 239.

⁵⁰ *Momente și drumuri pastorale*, în „Arma Cuvântului”, anul IV (1943), nr. 5-6, pp. 54-55.

⁵¹ Mircea-Gheorghe Abrudan, „În luptă cu bolșevismul”..., p. 165.

⁵² Mircea Păcurariu, *Protopopul colonel Ioan Dăncilă...*, pp. 19-20.

asemenea, menționăm și că în urma decesului soției Maria începând din 13 septembrie 1979, părintele I. Dăncilă s-a mutat în Aiud, în casa și în grija fetei sale Mioara, pe strada Axente Sever la nr. 53. Câțiva ani mai târziu ajungând la venerabila vârstă împlinită de 94 de ani, părintele a trecut la cele veșnice în 20 iunie 1983⁵³. A fost prohodit în Biserica din Geoagiu de Sus de un sobor de preoți sub conducerea eparhietului dr. Emilian Birdaș de Alba Iulia și a fost îngropat alături de soția sa și de părinții acesteia în Cimitirul comunității din localitatea mai sus amintită⁵⁴. Cu privire la fiii săi, părintele academician M. Păcurariu din Sibiu, a reamintit în anul 2015 că ambii fii ai părintelui au fost medici profesând ca atare, unul dintre ei în Sibiu (Ștefan Dăncilă: n. 1914), iar celălalt (Marius Dăncilă: n. 1911) în Banat la Lugoj⁵⁵.

În încheierea studiului pe care l-am elaborat și l-am supus atenției dumneavoastră ne asociem și noi, în a solicita în mod expres, asemenea cercetătorilor părintele-academician dr. Mircea Păcurariu, părintele conf. univ. dr. Constantin Necula, părintele doctor Petru Pinca, comandor dr. Aurel Pentelescu și Ionuț-Constantin Petcu, reeditarea operei semnificative a protopopului militar Ioan Dăncilă – Important duhovnic al Armatei României și un model de educație creștină și devotament național în rândurile militarilor indiferent de gradul și comanda exercitată de aceștia.

Remarcăm și că pentru serviciile pe care le-a adus României, Casei sale Regale, Bisericii și Armatei României Mari părintele militar I. Dăncilă a fost răsplătit de instituțiile menționate, cu grade, decorații, distincții, onoruri civile, bisericești și militare, astfel: în anul 1920 a fost menționat în anuarul armatei cu gradul de maior, în anul 1929 a fost avansat la gradul de locotenent-colonel, iar în 1940 era avansat colonel. De asemenea, reținem în ceea ce-l privește pe părintele militar I. Dăncilă și următoarele decorații: Ordinul „Coroana României” în gard de Cavaler (1920), „Răsplata muncii pentru Biserică”, Clasa I (1923), „Crucea Comemorativă a Războiului 1916-1919” (1923), Ordinul „Steaua României” Clasa a V-a

---

⁵³ Liviu Silveșan, *† Protopopul Ioan Dăncilă*, p. 115; *Idem, Cărturari sibieni de altădată*, p. 568; Mircea Păcurariu, *Preotul Ioan Dăncilă...*, p. 20.

⁵⁴ Aurel Pentelescu și Ionuț-Constantin Petcu, *Episcopii Armatei Române. Biografii. Documente (1921-1948)*..., p. 100. Mircea Păcurariu, *Cărturari sibieni de altădată...*, p. 568.

⁵⁵ *Idem, Preotul Ioan Dăncilă...*, p. 20.

(1927), Ordinul „Coroana României” în grad de Ofițer (1931), Medalia „Meritul Cultural” Clasa a II-a (1932), Brâul roșu și Insigna de protoiereu militar (1932), Protopop, Subinspector al clerului militar și Vicar al Episcopiei Armatei cu sediul în Alba Iulia (1937-1940), Medalia Ferdinand I cu Spade și Panglică (1940), Ordinul „Coroana României”, clasa a III-a (1940)⁵⁶.

Notăm și implicarea sa cu articole, dări de seamă, prelegeri, studii în paginile revistei „Arma Cuvântului. Organ oficial al Episcopiei militare” care a apărut în Alba Iulia în perioada anilor 1940-1944. Primul număr al acestei publicații, în primul său an de apariție, a fost editat la Tipografia Alba din Alba Iulia în luna mai 1940. Reținem că aceasta a reușit să conecteze cele două instituții fundamentale ale României Maria: Biserica și Armata, temelia statului din acel moment⁵⁷. Periodicul oficial al Episcopiei Armatei a apărut între lunile mai 1940-aprilie 1944, cu 48 numere succesive editate în 19 fascicole, ceea ce a însumat 1053 de pagini publicate⁵⁸.

---

⁵⁶ A.M.C.R., Fond *Direcția Personalului Armatei. Biroul Clerului*, dosar nr. 18791, f. 482; Aurel Pentelescu și Ionuț-Constantin Petcu, *Episcopii Armatei Române...*, p. 101.

⁵⁷ A.M.C.R., Fond *Inspectoratul Clerului Militar*, dosar nr. 2, f. 79-80; Petru Pinca, *Istoricul Episcopiei Armatei...*, p. 229.

⁵⁸ Aurel Pentelescu, *Înființarea Episcopiei Armatei. Episcopii militari*, în „Armata și Biserica”, anul 1996, nr. 4, p. 183; *Idem*, *Înființarea Episcopiei Armatei. Episcopii militari*, în „Revista de Istorie Militară”, anul 1993, nr. 3 (20), p. 38; Dorin Petresc și Olivian Goțiu, *Mânerău...*, p. 296; Petru Pinca, *Istoricul Episcopiei Armatei...*, p. 239. Reținem că anterior activității sale în Armata Română, părintele I. Dăncilă a fost mobilizat în armata imperială a Austro-Ungariei cu gradul de căpitan de rezervă în Regimentul de infanterie nr. 31 originar din Orăștie care era format din români. A se vedea în acest sens și în: *Anuarul ofițerilor activi ai Armatei Române*, București, 1926, pp. 676-677.

Anexa nr. 1. Cuprinzând titlurile volumelor publicate de părintele ofițer I. Dăncilă între 1922-1940:

1. *Om și caracter. Schițe*⁵⁹. Lucrarea nu are an de apariție, există însă o dedicație care marchează „luna martie 1922 și care este închinată elevilor Școlii militare de Infanterie din Sibiu”. Ediția I, Tipografia W. Krafft, Sibiu, 84 pp. Ediția a II-a revăzută și întregită, Tiparul Institutului de Arte Grafice „Dacia Traiană”, Sibiu, 1924, 71 pp.

2. *Clipe mărețe. Discursuri*⁶⁰. Pe coperta I există mențiunea tipărită din care rezultă că lucrarea a fost editată: „Cu binecuvântarea P.S. Episcop al Armatei J. Teculescu, Episcop de Alba Iulia, Inspector al Clerului militar”. Aceasta a fost tipărită în copie, care se află anterior Prefaței. Tiparul Institutului de Arte Grafice „Dacia Traiană”, Sibiu, 1923, 88 pp.

3. *În slujba neamului prin Evanghelie. Îndrumări morale și naționale*⁶¹. Cu o prefață de prof. dr. Gr. Cristescu. Cartea are și o dedicație: „Domnului Colonel Christea Vasilescu, Comandantul Școlii Militare Infanterie «Principele Carol». Omagiu pentru entuziasta și rodnică sa activitate de orientare morală și socială întru educarea viitorilor ofițeri, apărători ai Neamului românesc. Autorul”. Tipografia Școlii Militare de Infanterie „Principele Carol”, Sibiu, 1925, 201 p. + VIII il.

---

⁵⁹ Biblioteca Academiei Române (în continuare se va cita: B.A.R.), Cota II, 7991 (prima ediție din anul 1922); B.A.R., Cota I, 78.451 (aceiași autor și același titlu în ediția a II-a, anul 1924). Vezi, în acest sens și în: Mircea Păcurariu, *Cărturari sibieni de altădată...*, p. 563; Aurel Pentelescu; Ionuț-Constantin Petcu, *Episcopii Armatei Române. Biografii. Documente (1921-1948)...*, p. 255. Reținem și că volumul menționat nu s-a mai reeditat până astăzi.

⁶⁰ B.A.R., Cota I, 73.156; Mircea Păcurariu, *Cărturari sibieni de altădată...*, p. 565; Aurel Pentelescu și Ionuț-Constantin Petcu, *Episcopii Armatei Române. Biografii. Documente (1921-1948)...*, p. 255. Nu a mai fost reeditat.

⁶¹ B.A.R., Cota II, 80.943; Mircea Păcurariu, *Cărturari sibieni de altădată...*, p. 562; Aurel Pentelescu și Ionuț-Constantin Petcu, *Episcopii Armatei Române. Biografii. Documente (1921-1948)...*, pp. 255-256. Relativ recent, cercetătorul clujean dr. Mircea-Gheorghe Abrudan a reprodus unele dintr studiile părintelui I. Dăncilă în Revista *Misiunea*.

4. *Veșhează! Cuvinte creștinești către tineret*⁶². Există la ediția I dedicația următoare: „Spre senină aducere aminte de ziua unui dor scump, împlinit de Alba Iulia în 2 iulie 1926. Închin gândurile mele creștinești ofițerilor eroi, vii și morți, din promoția 1896 Infanterie, Cavalerie și Marină. Ion DÂNCILĂ, Protoiereu militar”. Ediția I, Sibiu, 1926, 157 pp. Ediția a II-a, Tiparul Tipografiei Cavaleriei, Sibiu, 1929, 157 pp. Ediția a III-a, Tipografia Școalei de Ofițeri de Infanterie „Principele Carol”, Sibiu, 1936, 205 pp.

5. *În luptă cu ispita. Îndemnuri sufletești pentru ostașul român*⁶³. Există la ediția I dedicația următoare: „De primele ispite ale vieții, Tu m-ai păzit, scumpă Mamă. Memoriei Tale sfinte, cu smerenie închin această lucrare”. Tiparul Școalei Militare Infanterie nr. 2, edițiile I și a II-a, Sibiu, 1929, 127 pp. Pentru ediția a III-a nu mai există dedicația care figurează în volumul care a apărut în ediția I din anul 1929. Tipografia Școalei de Ofițeri de Infanterie „Principele Carol”, Sibiu, 1940, 112 pp.

6. *Cruce și spadă. Îndrumări morale și naționale pentru ostașul român*⁶⁴. Cuprinde următoarea dedicație: „Soției mele”. Sibiu, 1930, 157 pp.

7. *Dumnezeu, Patrie și Rege. Îndrumări morale și naționale pentru elevii școlilor militare*⁶⁵. Cuprinde următoarea dedicație: „Domnului General de Divizie VIRGIL ECONOMU, Comandantul Corpului 7 Armată, întru amintirea timpului petrecut în Sibiu. Călduros și

⁶² B.A.R., Cota I, 86.951 (pentru ediția I); *Ibidem*, Cota II, 97.043 (ediția a II-a); *Ibidem*, Cota II, 140.658 (ediția a III-a); Mircea Păcurariu, *Cărturari sibieni de altădată...*, p. 567; Aurel Pentelescu și Ionuț-Constantin Petcu, *Episcopii Armatei Române. Biografii. Documente (1921-1948)...*, pp. 256-257.

⁶³ B.A.R., Cota I, 96.142 (pentru ediția I); *Ibidem*, II, 164.239 (ediția a III-a); Mircea Păcurariu, *Cărturari sibieni de altădată...*, p. 565; Aurel Pentelescu și Ionuț-Constantin Petcu, *Episcopii Armatei Române. Biografii. Documente (1921-1948)...*, p. 257.

⁶⁴ B.A.R., Cota I, 102.033; Mircea Păcurariu, *Cărturari sibieni de altădată...*, pp. 565-566; Aurel Pentelescu și Ionuț-Constantin Petcu, *Episcopii Armatei Române. Biografii. Documente (1921-1948)...*, p. 257.

⁶⁵ B.A.R., Cota II, 120.400 (pentru prima ediție); *Ibidem*, Cota, II 131.312 (ediția a II-a); Mircea Păcurariu, *Cărturari sibieni de altădată...*, p. 566; Aurel Pentelescu și Ionuț-Constantin Petcu, *Episcopii Armatei Române. Biografii. Documente (1921-1948)...*, p. 258. Reținem, în ceea ce privește acest volum care se păstrează în B.A.R., că pe coperta sa exterioară există lipit un timbru inscripționat „Interzis”, respectiv apare mențiunea notată cu majuscule „F.S.”, ceea ce înseamnă Fond Special.

respectuos Omagiu, de profundă stimă și de sinceră admirație. Autorul." Ediția I, Sibiu, 1933, 157 pp. Ediția a II-a cuprinde următoarea dedicație: „Elevilor mei”, Sibiu, 1935, 173 pp.

8. *Un nou apostolat. Pregătirea premilitară a tineretului României-întregite. Câteva îndrumări morale și naționale pentru instructori*⁶⁶, Tipografia Cavaleriei, Sibiu, 1935, 14 pp.

9. *Biserica strămoșească și Marea noastră Unire. Contribuția mitropolitului Nicolae Bălan la actul Unirii în Omagiu Înaltpreasfinției Sale dr. Nicolae Bălan, Mitropolitul Ardealului, la douăzeci de ani de arhipăstorire*⁶⁷, Tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu, 1940, pp. 42-55.

---

⁶⁶ B.A.R., Cota II, 123.376; Aurel Pentelescu și Ionuț-Constantin Petcu, *Episcopii Armatei Române. Biografii. Documente (1921-1948)*..., p. 258.

⁶⁷ B.A.R., Cota III, 173.775; Mircea Păcurariu, *Cărturari sibieni de altădată*..., p. 567; Aurel Pentelescu și Ionuț-Constantin Petcu, *Episcopii Armatei Române. Biografii. Documente (1921-1948)*..., p. 258.

Anexa nr. 2 Cuprinzând titlurile articolelor publicate de părintele ofițer I. Dăncilă în revista „Arma Cuvântului”, Tipografia Alba, Alba Iulia, între 1940-1944:

1. *Misionarism în mijlocul trupei*, în „Arma Cuvântului”, anul I (1940), nr. 8, p. 11.
2. *Să ne strângem rândurile*, în „Arma Cuvântului”, anul I (1940), nr. 1, pp. 9-10.
3. *Cu noi este Dumnezeu/Bravilor noștri ostași de pe zonă*, în „Arma Cuvântului”, anul I (1940), nr. 2-3, p. 5.
4. *Către slujitorii altarelor*, în „Arma Cuvântului”, anul I (1940), nr. 6-7, p. 3.
5. *Trei ani de rodnică păstorire*, în „Arma Cuvântului”, anul I (1940), nr. 6-7, p. 9.
6. *Călătorii misionare*, în „Arma Cuvântului”, anul I (1940), nr. 4-5, p. 38.
7. *Drumuri pastorale ale P.S. Episcop al Armatei, pe lunile martie-aprilie*, în „Arma Cuvântului”, anul II (1941), nr. 3-4, pp. 36-37.
8. *Momente pastorale. Grija pentru sănătatea sufletească a trupei*, în „Arma Cuvântului”, anul II (1941), nr. 3-4, p. 12.
9. *Cu Crucea pe Pământul desrobot*, în „Arma Cuvântului”, anul II (1941), nr. 8-9, pp. 1-3.
10. *Spicuri din strădaniile P.S. Episcop al Armatei în actualul război*, în „Arma Cuvântului”, anul III (1942), nr. 1-3, p. 11.
11. *Rugăciune*, în „Arma Cuvântului”, anul IV (1943), nr. 1-4, p. 24.
12. *Exemple pilduitoare I Ministrul*, în „Arma Cuvântului”, anul IV (1943), nr. 5-6, p. 4.
13. *Drumuri Pastorale. Episcopul Armatei în mijlocul prizonierilor sovietici din lașărul Budești*, „Arma Cuvântului”, anul IV (1943), nr. 10-12, p. 55.